

CUPRINS

<i>Notă asupra ediției</i>	5
CARACTERUL CAPITALIST AL ECONOMIEI INDUSTRI- ALE ROMÂNEȘTI, articol apărut în „Scînteia“ din 23 sep- tembrie 1944	9
ECONOMIA INDUSTRIALĂ DIN ROMÂNIA ȘI CARAC- TERUL EI TIPIC CAPITALIST, articol apărut în „Scîn- teia“ din 24 septembrie 1944	12
CREȘTEREA POTENȚIALULUI INDUSTRIAL ÎN ROMÂ- NIA, articol apărut în „Scînteia“ din 28 septembrie 1944	15
DISCURSUL TOV. MINISTRU DE STAT LUCREȚIU PĂTRAȘCANU [LA MAREA ÎNTRUNIRE POPULARĂ ȚINUTĂ PE STADIONUL A.N.E.F. DIN BUCUREȘTI ÎN ZIUA DE 8 OCTOMBRIE 1944]	17
[CUVÎNTARE ROSTITĂ CU PRILEJUL INSTALĂRII CO- MISIILOR INTERIMARE ALE BAROULUI ILFOV ȘI UNIUNII AVOCAȚILOR LA 12 NOIEMBRIE 1944]	23
[CUVÎNTARE ROSTITĂ ÎN FAȚA FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN CAPITALĂ ÎN ZIUA DE 17 DECEMBRIE 1944]	26
RAPORTUL TOVARĂȘULUI MINISTRU LUCREȚIU PĂ- TRĂȘCANU [ASUPRA DECRETULUI-LEGE PENTRU UR- MĂRIREA ȘI PEDEPSIREA CRIMINALILOR ȘI PROFITO- RILOR DE RĂZBOI], publicat în „Scînteia“ din 22 ia- nuarie 1945	29

CUVÎNTAREA TOV. L. PĂTRĂȘCANU, MINISTRUL JUSTIȚIEI [LA SOLEMNITATEA DEPUNERII JURĂMÎNTULUI PRIMELOR FEMEI MAGISTRATE], apărută în „Scînteia” din 19 februarie 1945 31

CUVÎNTAREA TOV. MINISTRU LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU [ROSTITĂ LA CONFERINȚA PREFECȚILOR DIN TRANSILVANIA DE NORD, ȚINUTĂ LA MINISTERUL DE INTERNE], apărută în „Scînteia” din 1 aprilie 1945 33

PRINCIPIILE POLITICE ȘI NAȚIONALE CARE STAU LA BAZA EXTINDERII LEGISLAȚIEI ROMÂNEȘTI ÎN ARDEALUL DE NORD, conferință ținută la radio, apărută în „Scînteia” din 3 aprilie 1945 36

REFORMA AGRARĂ [CONFERINȚA ȚINUTĂ ÎN FAȚA OSTAȘILOR LA SFÎRȘITUL LUNII APRILIE 1945] 41

LEGEA CRIMINALILOR DE RĂZBOI ȘI LEGEA EPU-RAȚIEI APARATULUI DE STAT [CONFERINȚA ȚINUTĂ ÎN FAȚA OSTAȘILOR LA SFÎRȘITUL LUNII APRILIE 1945] 69

DOFTANA NU MAI EXISTĂ ! articol apărut în „Scînteia” din 1 mai 1945 82

UN ÎNTII MAI SUB TEROARE, articol apărut în „România liberă” din 2 mai 1945 83

DECLARAȚIILE DOMNULUI MINISTRU LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU CU PRIVIRE LA NOUA LEGE A CHIRIILOR [FACUTE PRESEI ÎN ZIUA DE 3 MAI 1945] 85

PROBLEMELE ARDEALULUI DE NORD [CUVÎNTARE ROSTITĂ LA CLUJ ÎN ZIUA DE 13 Iunie 1945] 89

DISCURSUL TOV. MINISTRU LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU [LA] CONFERINȚA REGIONALEI PRAHOVA A P.C.R. [ȚINUT LA PLOIEȘTI ÎN ZIUA DE 16 AUGUST 1945] 95

CUM S-A PREGĂTIT ACTUL DE LA 23 AUGUST, articol apărut în „România liberă” din 23 august 1945 108

CUVÎNTUL TOV. MINISTRU LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU [ROSTIT LA RECEPȚIA OFERITĂ DE GUVERNUL ROMÂN CU PRILEJUL ZILEI DE 23 AUGUST] 113

CUVÎNTAREA TOV. LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU [ROSTITĂ LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ÎN 19 OCTOMBRIE 1945] 114

[CUVÎNTARE ȚINUTĂ ÎN SALA „SCALA” DIN BUCUREȘTI ÎN LEGĂTURĂ CU POZIȚIA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN FAȚĂ DE INTELECTUALI] [ROSTITĂ LA 9 DECEMBRIE 1945] 119

[COMUNISMUL], articol apărut în „Scînteia” din 20 aprilie 1946 130

ÎN NUMELE GUVERNULUI ROMÂN, D. PROF. LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU, MINISTRUL JUSTIȚIEI, RĂSPUNDE GUVERNULUI MAGHIAR [CUVÎNTAREA ROSTITĂ LA ADUNAREA PUBLICĂ DE LA CLUJ DIN Iunie 1946], publicată în „Tribuna Nouă” din 11 iunie 1946 131

DECLARAȚIILE TOV. LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU, MINISTRUL JUSTIȚIEI [REFERITOARE LA NOUA LEGE ELECTORALĂ], apărute în „Scînteia” din 13 iulie 1946 150

CUVÎNTAREA TOV. LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU [ROSTITĂ LA MAREA ÎNTRUNIRE PUBLICĂ CE A AVUT LOC PE STADIONUL S.T.B. DIN CAPITALĂ ÎN ZIUA DE 24 Iulie 1946 ÎN CARE A EXPUS PRINCIPIILE ȘI POZIȚIA P.C.R. FAȚĂ DE ALEGERILE PARLAMENTARE] 153

[O SCURTĂ AUTOBIOGRAFIE — INTERVIU ACORDAT DE LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU LUI ION BIBERI], publicat în anul 1946 170

REFORMA AGRARĂ ȘI DEFINITIVAREA EI, articol apărut în „Scînteia” din 6 iunie 1947 185

IMPORTANTE PRECIZĂRI ALE D-LUI PROF. L. PĂ-
TRĂȘCANU, MINISTRUL JUSTIȚIEI [FĂCUTE ÎN PAR-
LAMENT, ÎN ZIUA DE 6 Iunie 1947] 188

ADÎNCIREA DIFERENȚIERII SOCIALE ÎN LUMEA SA-
TELOR, articol apărut în „Scnteia” din 13 iulie 1947 190

LA APARIȚIA „CAPITALULUI” ÎN ROMÂNEȘTE, articol
apărut în „Scnteia” din 2 august 1947 194

INTERVIU CU TOV. LUCREȚIU PĂTRĂȘCANU, MINIS-
TRUL JUSTIȚIEI [PRIVIND ÎNCADRAREA ELEMENTE-
LOR POPULARE ÎN APARATUL JUDECĂTORESC], apă-
rut în „Scnteia” din 6 august 1947 198

CUM L-AM CUNOSCUȚ PE LENIN, amintire apărută în
„Revista fundațiilor” din octombrie-noiembrie 1947 201

SPRE O JUSTIȚIE POPULARĂ [broșură] cuvînt înainte 208

CONDIȚIILE REALIZĂRII UNEI JUSTIȚII DEMOCRA-
TICE. Expunere făcută la adunarea Generală a Asociației
Internaționale a Juriștilor Democrați, Secțiunea Română,
joi, 11 septembrie 1947 210

CE TREBUIE SĂ ȘTIE UN JUDECATOR POPULAR?
Cuvîntare rostită la marele miting de la Grivița-C.F.R.,
joi, 27 noiembrie 1947, în legătură cu funcția judecă-
torului popular 219

PRINCIPIILE CALĂUZITOARE ALE REFORMEI JUSTI-
ȚIEI. Expunere asupra Proiectului de organizare judecă-
torească, făcută în fața Adunării deputaților, vineri 28
noiembrie 1947 230

JUDECĂTORUL POPULAR, articol apărut în „Scnteia”
din 4 decembrie 1947 244

CURS DE ECONOMIE POLITICĂ TEORETICĂ [1946—1947]
Definiția și obiectul economiei politice [Lecția I] 251

Fazele prin care a trecut omenirea în evoluția ei 269

1. Comuna primitivă [Lecția a II-a]

Curențe antievoluționiste. Ce a determinat evoluția ome-
nirii? K. Bücher și etapele evoluției omenirii; Critica
școlii istorice germane; L. H. Morgan și cele trei faze
ale evoluției omenirii 269

Continuare la comuna primitivă [Lecția a III-a]
Munca robită în antichitate; Caracterizarea comunei
primitive; Diviziunea muncii în comuna primitivă;
Primele diferențieri sociale 287

2. Sclavia

Proprietatea privată asupra pămîntului; Caracterizarea
societății antice; Regimul de viață al sclavilor; Munca
robită și împiedicarea progresului tehnic; Criza socie-
tății sclavagiste 295

3. Orînduirea servagistă [Lecția a IV-a]

Tabloul istoric al dezvoltării Europei [pînă în] secolul
al XIV-lea; Categoriile sociale în evul mediu; Economia
naturală în cadrul domeniului feudal; Consolidarea re-
gimului feudal; Începuturile economiei bănești. Trans-
formarea produselor în mărfuri; Mișcările țărănești din
sec. al XIV-lea și al XV-lea; Influența marilor des-
coperiri geografice și științifice; Apariția manufacturii;
Apariția întreprinderii capitaliste; Conflictele dintre
producția capitalistă și societatea medievală; Apariția
burgheziei; Transformările sociale și cauza lor 306

4. Condițiile istorice în care s-a născut regimul capitalist [Lecția a V-a]

Cum a luat naștere mina de lucru liberă; Cum s-au
creat marile bogății în sec. al XV-lea și al XVI-lea;
Jefuirea noilor ținuturi. Primele cuceriri ale portughe-
zilor și spaniolilor; Pirateria în Anglia și în Franța;
Dezvoltarea comerțului între metropole și colonii; Ma-
rile companii; Comerțul cu sclavi ca izvor de îmbogă-
țire; Despre capitalul cămătăresc; Alte izvoare de îm-
bogățire; Exploatarea coloniilor 326

5. *Dreptul vechi românesc. Drepturile și libertățile țărănimii noastre* [Lecția a VI-a]

Teza susținută de Radu Rosetti; Libertatea țaranului român; Teza lui Gheorghe Panu; Teza lui C. Giurescu; Teza d-lui C. C. Giurescu; Combaterea acestor teze. Boierimea nu a avut la noi un drept de proprietate; Documentele ungurești și poloneze din sec. al XIII-lea, al XIV-lea și al XV-lea; Tradiția — în sprijinul drepturilor țărănimii; Dreptul comparat. G. L. von Maurer și E. de Laveleye; Nașterea boierimii românești . . . 341

6. *Evoluția raporturilor de producție în istoria poporului român. Apariția diferențierilor sociale* [Lecția a VII-a]

Obiectivele boierimii noastre; Limitarea dreptului de folosință asupra pământului a țărănimii noastre; Așezământul lui Mihai Viteazul; Existența și la noi a unui regim feudal; Caracterizarea regimului feudal; Îngreunarea condițiilor de muncă ale țărănimii noastre; Transformarea produselor țărănești în marfă; Intensificarea schimbului comercial; Fizionomia societății românești în sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea . . . 356

7. *Definiția regimului de producție capitalist. Dezvoltarea producției capitaliste* [Lecția a VIII-a]

Obiecțiile lui W. Röpke: Ce se înțelege prin capitalism?; Definiția lui A. Murat; Definiția lui Al. Amonn; Definiția lui B. Nogaro; Definiția lui B. Lavergne; Definiția lui F. Bentham; Definiția lui W. Sombart; Critica definiției lui A. Murat; Critica definiției lui A. Amonn; Critica definiției lui B. Nogaro; Critica definiției lui Fr. Bentham; Critica definiției lui W. Sombart; Definierea regimului actual; Caracteristica regimului capitalist 373

8. *Analiza structurii economice a României. Sectorul economiei industriale. Caracterizarea regimului nostru economic, după O. Schlier, E. Wagemann, Virgil Madgearu* [Lecția a IX-a]

Definirea regimului nostru economic după Virgil Madgearu; Analizarea unor date statistice cu privire la

meserii; Cîteva date privind marea industrie; Importanța mării industrii și evoluția ei; Acumularea capitalistă primitivă la noi; Apariția mării industrii în România . . . 392

9. *Capitalismul și agricultura românească. Structura economiei românești. Sectorul agricol* [Lecția a X-a]

Regimul de muncă pe marea proprietate 1864—1907; Caracterul reformei agrare; Formele de exploatare a capitalului în agricultura românească după 1907; Reforma agrară din 1918 și rezultatele ei; Proprietatea țărănească în România; Caracteristica sectorului agricol până la 1939; Reforma agrară din 1945 . . . 409

ADNOTĂRI . . . 426